

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

Закон за изменение и допълнение на

Закона за опазване на селскостопанското имущество

(Обн., ДВ, бр. 54 от 1974 г., изм. ДВ, бр. 22 от 1976 г., изм. ДВ, бр. 35 и 36 от 1979 г., изм. ДВ, бр. 28 от 1982 г., изм. ДВ, бр. 45 от 1984 г., изм. ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. ДВ, бр. 44 и 86 от 1996 г., изм. ДВ, бр. 11 от 1998 г., изм. ДВ, бр. 30 и 33 от 2006 г., изм. ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. ДВ, бр. 80 от 2009 г., изм. ДВ, бр. 88 от 2010 г., изм. ДВ, бр. 19 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 3 се изменя така:

„3. селскостопанските животни и птици, пчелите и бубите;”

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Имуществото, посочено в предходната алинея, се опазва по реда на този закон, когато е собственост или е предоставено за ползване на физически или юридически лица във връзка с извършвана от тях селскостопанска дейност.”

§ 2. Чл. 4 се изменя така:

„Чл. 4. (1) Държавните органи, органите на местната власт и местното самоуправление, собствениците и ползватели са длъжни да организират опазването на селскостопанското имущество от повреди, унищожаване, разпиляване, кражби, присвоявания и други посегателства.

(2) При продажби на дребно селскостопанската продукция се реализира само на места, определени от кмета на общината, района или кметството.

(3) При продажба на едро селскостопанската продукция се реализира на пазарите на производителите, на стоковите тържища и на стоковите борси, при условията и по реда на Закона за стоковите борси и тържищата.”

§ 3. В чл. 5 ал. 1 се изменя така:

„(1) По реда на този закон се установяват и обезщетяват вреди, причинени на селскостопанското имущество, с изключение на случаите, посочени в чл. 6.”

§ 4. В чл. 6, ал. 1 се правят следните изменения:

1. Точка 3 се изменя така:

„3. от лица, на които с нормативен акт или договор е възложено управлението, опазването или други дейности;”;

2. В т. 6 думите „на общинския (районния) народен съвет” се заличават.

§ 5. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „ръководят” се заменя с „координират”;

2. Ал. 2 се изменя така:

„(2) Кметовете на райони или кметства организират и контролират опазването на селскостопанското имущество на територията на района или кметството, налагат административни наказания и вземат мерки за възстановяване на вредите.”;

3. Създава се ал. 3:

„(3) Кметовете на общини, райони и кметства извършват превантивна и разяснителна дейност и оказват обществено въздействие върху нарушителите.”.

§ 6. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Собствениците и ползвателите са длъжни да предприемат законосъобразни мерки за опазване на селскостопанското имущество.”;

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Охраната на селскостопанското имущество може да се осъществява и от:

1. организирана от кметовете на общини, райони или кметства полска охрана:

а) полски пазачи;

б) доброволци;

2. лица, имащи право да извършват охранителна дейност при условията и по реда на Закона за частната охранителна дейност.”;

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Органите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” при Министерството на вътрешните работи оказват методическо ръководство, превантивен контрол и помощ при организиране опазването на селскостопанското имущество от пожари и природни бедствия.”

§ 7. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Кметовете на общини, райони и кметства сключват договори с полските пазачи за опазване на селскостопанското имущество.”;

2. В ал. 3 се правят следните изменения:

а) в основния текст думите „и доброволните сътрудници” се заличават;

б) в т. 1 буква „б” се отменя;

в) точка 3 се изменя така:

„3. да отвеждат животни на определените за това места в случаите на чл. 39.”;

г) точка 4 се отменя;

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) При изпълнение на своите функции полските пазачи имат права и задължения на длъжностни лица.”;

4. Алинея 5 се отменя.

§ 8. В чл. 11 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Доброволците се определят със заповед на кмета на общината, района или кметството.”;

2. Алинея 2 се отменя.

§ 9. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „и доброволните сътрудници” се заличават;

2. Точка 3 се изменя така:

„3. да установяват вредите;”;

3. Точка 4 се изменя така:

„4. да налагат глоби по квитанция;”;

4. Точка 5 се изменя така:

„5. да уведомяват кмета при наличие на опасност от увреждане на селскостопанското имущество поради изоставяне, разпиляване, неправилно съхранение или използване;”;

5. В края на т. 7 точката се заменя с точка и запетая;

6. Създава се т. 8:

„8. незабавно да уведомяват кмета или най-близкото районно управление на Министерството на вътрешните работи при констатиране на нарушение или престъпление.”.

§ 10. Член 13 се изменя така:

„Чл. 13. Доброволците имат задълженията по чл. 12, т. 1, 2, 5 и 8.”

§ 11. Член 14 се отменя.

§ 12. Член 15 се отменя.

§ 13. Член 16 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Кметовете на общини, райони и кметства могат да организират охраната на селскостопанското имущество от полски пазачи или доброволци при заявено желание от собствениците или ползвателите, които не са организирали опазването му по друг начин.”;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Лицата, ползващи услугата по ал. 1 заплащат такса в размер и по ред, определени с наредба на общинския съвет. Таксите се събират в специална сметка на общината и се използват за издръжка на полските пазачи и доброволците, както и за други дейности по този закон.”.

§ 14. Член 17 се отменя.

§ 15. Член 17а се отменя.

§ 16. Член 17б се отменя.

§ 17. В член 18 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „орган по охрана на селскостопанското имущество” се заменят с „полски пазач или кмет на район или населено място”;

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Когато актосъставителят не може да установи самоличността на нарушителя, тя се установява от най-близкото кметство или районно управление на Министерството на вътрешните работи.”.

§ 18. Член 19 след думите „регистър на” се добавя думата „общината” и след нея се поставя запетая.

§ 19. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „кметът на” се добавя думата „общината” и след нея се поставя запетая;

2. В ал. 2 думите „общинския (районния) народен съвет” се заменят с „общината, района или кметството”;

3. В ал. 3 думите „общинския (районния) народен съвет” се заменят с „общината, района или кметството”;

4. В ал. 4 думите „Държавните органи и организациите” се заменят с „Държавните органи, органите на местна власт и местно самоуправление и физическите и юридически лица”;

5. В ал. 5 след думите „кметът на” се добавя „общината” и след нея се поставя запетая.

§ 20. В чл. 22 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Оценката на вредите, нанесени на селскостопанско имущество, се извършва по пазарни цени.”;

2. В ал. 2 думите „а ако последните не могат да се определят - плановите добиви” и запетаята пред тях се заличават;

3. Алинея 3 се отменя.

§ 21. В чл. 23 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „служебните командировки” се заменят с „командировките в страната”;

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Разходите по предходната алинея се заплащат от бюджета на административнонаказващия орган.”.

§ 22. Член 24 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 в основния текст думите „по ал. 4” се заменят с „по ал. 5”;

2. В ал. 3 думите „или тя бъде изпратена на другарския съд” се заличават.

§ 23. Член 25 се създават ал. 4 и ал. 5:

„(4) Сумите от събраните глоби постъпват по бюджета на административнонаказващия орган.

(5) Сумите за обезщетение се изплащат на увредения еднократно в брой - за суми до 500 лв., а за суми над 500 лв. се превеждат по банков път.”

§ 24. В чл. 26 се правят следните изменения:

1. В ал.1 думите „изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите” и запетаята пред тях се заличават;

2. В ал. 3 думите „народен съвет” се заменят с „община”.

§ 25. В чл. 30 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 думите „селскостопанските организации и граждани” се заменят със „собствениците и ползвателите”;

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Споровете по изплащането на вредите от замърсяване, причинени на собствениците и ползвателите, се решават от съответния районен съд.”

§ 26. Член 32 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „и горски” се заличават;

2. Ал. 2 се изменя така:

“(2) Разрешение за отсичане и изкореняване до шест дървета в урбанизираните територии и в сервитутите на общинските пътища се дава от кмета на общината, района или кметството, въз основа на писмена молба и при наличие на уважителни причини.”;

3. Ал. 3 се изменя така:

“(3) Разрешение за отсичане или изкореняване на по-голям брой дървета и на лозя в земеделски земи се дава от директора на областната дирекция “земеделие” при наличие на писмена молба от собственика на насажденията, съгласно чл. 18 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и чл. 26б, ал. 2 от Правилника за прилагането на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.”;

4. В ал. 4 думите “пред кмета на общината” се заличават.

§ 27. В чл. 39 се изменя така:

„Чл. 39. (1) Добитък, пуснат в селскостопански земи в нарушение на законни разпоредби се отвежда от полските пазачи на места, определени от кмета на общината, района или кметството.

(2) Когато добитъкът не бъде потърсен в 7-дневен срок от отвеждането или ако в 3-дневен срок от уведомяването собственикът не заплати разноските по храненето и гледането на животните и дължимото обезщетение за причинените вреди, животните се продават на публична продан от комисия, определена със заповед на кмета на общината, района или кметството. От получената сума се удържа дължимото обезщетение за причинени вреди, разноските по гледане и хранене на животните, разходите по чл. 23, както и евентуалната глоба.

(3) Ако в срок 1 месец от съобщението, когато собственикът на животните е известен, и 2 месеца от деня на продажбата, когато собственикът е неизвестен, той не се яви, за да получи остатъка от сумата, последната се внася по бюджета на общината.”.

§ 28. В чл. 40 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в т. 6 думите „обществена” и „обществено” се заменят съответно с „държавна или общинска” и „държавно или общинско”;

б) точки 8, 9, 10, 11 и 12 се отменят;

2. Алинея 4 се отменя;

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Наказанието за нарушение по ал. 1, точки 2 и 7 се налага независимо от имуществената отговорност по други закони.”;

4. В ал. 6 думите „или до изземването му по реда на чл. 16 от Закона за собствеността” се заличават;

5. Алинеи 7 и 8 се отменят;

6. Алинея 9 се изменя така:

„(9) Физическите и юридически лица, които са завзели без законно основание селскостопанска земя, селскостопанска сграда или друго недвижимо селскостопанско имущество, не могат да се ползват от правата по чл. 73 и чл. 74 от Закона за собствеността.

§ 29. В чл. 40а се правят следните изменения:

1. В т. 1 думите „граждани или на организация обществена” се заменят с „физически или юридически лица държавна или общинска”;

2. Точка 2 се изменя така:

„2. не предприеме действия за изземване от физическо или юридическо лице завзета без законно основание или неосвободена след покана държавна или общинска селскостопанска земя, селскостопанска постройка или друго селскостопанско имущество.”.

§ 30. В член 41 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 числото „15” се заменя със „150”;

2. В ал. 3, т. 1 числото „15” се заменя със „150”.

§ 31. В член 41а се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става алинея 1;

2. Създава се ал 2:

„(2) Отнетите по предходната алинея вещи, животни и превозни средства се предоставят на общината, района или кметството или се продават на публична продажба, а сумите постъпват по бюджета на общината”.

§ 32. В чл. 41б, ал. 1 думата „кооперативна” се заменя с „общинска”.

§ 33. В член 42 се правят следните изменения:

1. В основния текст на ал. 1 числата „2” и „30” се заменят съответно с „10” и „50”;

2. В ал. 2 числата „250” и „1500” се заменят съответно със „100” и „500”.

§ 34. В чл. 44 ал. 1 се изменя така:

„(1) Наказателните постановления и заповедите за определяне на обезщетения по този закон се издават от министъра на земеделието и храните и от кмета на общината по актове, съставени от техни длъжностни лица и от кмета на района или кметството, а по актове, съставени от полските пазачи или от служители на Министерството на вътрешните работи - от кмета на района или кметството.”

§ 35. В чл. 45 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Полските пазачи могат на мястото на нарушението да налагат глоба от 1 до 10 лв. срещу квитанция.”;

2. Създава се ал. 2:

„(2) Квитанциите се предоставят от кмета на общината, района или кметството под номер, а сумите от глобите постъпват по бюджета на общината.”.

§ 36. Член 47 се отменя.

§ 37. Параграф 1а от Допълнителните разпоредби се отменя.

§ 38. В преходните и заключителни разпоредби се правят следните изменения:

1. В параграф 5 думите „министъра на горите и опазването на природната среда” и запетаята пред тях се заличават”;

2. Параграф 7 се отменя.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 39. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема изменения и допълнения в правилника за неговото прилагане.

ВНОСИТЕЛИ:

проф. Иван Станков .....

Кирил Цочев .....

о.р. ген. Михо Михов .....

Лъчезар Никифоров .....

МОТИВИ

Нормите на действащия Закон за опазване на селскостопанското имущество не могат адекватно да уредят тези обществените отношения, предвид че не отговарят на съвременните обществено-икономическите условия и форми на собственост.

В проекта на Закон за изменение и допълнение на Закон за опазване на селскостопанското имущество се предвижда заличаването на несъществуващи понастоящем органи и организации и привеждане на нормите в съответствие със съвременните форми на собственост.

Установява се задължение за собствениците и ползвателите да предприемат законосъобразни мерки за опазване на селскостопанското имущество.

С оглед ограничаване посегателствата срещу селскостопанска продукция се предвижда ограничение при продажби на дребно селскостопанската продукция да се реализира само на места, определени от кмета на общината, района или кметството, а продажбите на едро да се реализират на пазарите на производителите, на стоковите тържища и на стоковите борси, при условията и по реда на Закона за стоковите борси и тържищата.

Предвижда се охраната на селскостопанското имущество да може да се осъществява и от:

1. организирана от кметовете на общини, райони или кметства полска охрана - полски пазачи и/или доброволци;
2. лица, имащи право да извършват охранителна дейност при условията и по реда на Закона за частната охранителна дейност.

Правомощията на органите на полската охрана се прецизират и привеждат в съответствие с действащи нормативни актове.

Въвежда се механизъм, при който кметовете на общини, райони и кметства могат да организират охраната на селскостопанското имущество от полски пазачи или доброволци при заявено желание от собствениците или ползвателите, които не са организирали опазването му по друг начин. Предлага се кметовете на общини, райони и кметства да сключват договори с полските пазачи за опазване на селскостопанското имущество, както и да определят доброволците. За финансовото обезпечаване на тази дейност се предлага лицата, ползващи тази услуга да заплащат такса в размер и по ред, определени с наредба на общинския съвет. Предвижда се таксите да се събират в специална сметка на общината и да се използват за издръжка на полските пазачи и доброволците, както и за други дейности

по този закон. С тази цел сумите от събраните глоби за нарушения на ЗОСИ ще постъпват по бюджета на административнонаказващия орган (в повечето случаи това е кметът на общината, района или кметството). Въвежда се правило, съобразно което отнетите в полза на държавата вещи, животни и превозни средства, използвани при извършване на нарушения, да се предоставят на общината, района или кметството или да се продават на публична продажба, а сумите да постъпват по бюджета на общината.

С цел намаляване разноските на общините и кметствата се съкращават сроковете за прибиране от собствениците на техните животни, пуснати в селскостопански земи и отведени от полската охрана, както и за получаване на остатъка от сумата при продажбата.

Предвижда се в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерски съвет да приеме изменения и допълнения в правилника за неговото прилагане.

ВНОСИТЕЛИ:

проф. Иван Станков .....

Кирил Цочев .....

о.р. ген. Михо Михов .....

Лъчезар Никифоров .....